

Energetikos krizė ir sprendimai jai suvaldyti ENMIN veiklos srityse

Pagalbos priemonės buitiniams elektros ir dujų vartotojams:

Kompensacijos elektrai ir dujoms (taikomos nuo 2022 m. liepos 1 d. ir galios 6 mėnesius.):

- Buitiniam vartotojui taikoma kompensacija kiekvienai elektros energijos kWh lygi 9 ct/kWh,
- Buitiniam vartotojui taikoma kompensacija už dujas: 0,54 Eur/m³ dujų tiekimo kainos.

Kompensacijos centriniam šildymui:

- **0 proc. PVM tarifas šildymui** (standartinis 21 proc.) taikomas nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. balandžio 30 d. (Vyriausybės pasiūlymas taikyti ir 2022/23 m. ir 2023/24 m. šildymo sezonais).
- Gyventojams kompensuojama būsto šildymo išlaidų dalis, viršijanti **10 procentų skirtumo** tarp šeimos arba vieno gyvenančio asmens **pajamų ir 2 valstybės remiamų pajamų (VRP) dydžių kiekvienam šeimos nariui arba 3 VRP dydžių vienam gyvenančiam asmeniui**.
- 2022 metais KKP programoje **Mažosios renovacijos** priemonei skirta **4 mln. eurų**. Pagal šį kvietimą numatyta **nuo 45 iki 80 proc. finansinė parama** atsinaujinti senus elevatorinius šilumos punktus ir modernizuoti (atnaujinti) šildymo ir karšto vandens sistemas.

Energijos taupymo priemonių planas¹

- Vyriausybė pritarė ENMIN siūlomoms energijos taupymo priemonėms ir rekomendacijoms, kurios leistų per dvejus metus išlaidas energetinėms sąnaudoms sumažinti **800 mEUR**.
- Iš viso energetinio efektyvumo didinimui per paramos priemones 2021-2027 m. bus skirta 1,3 mlrd. eurų, iš jų viešajam sektoriui – 207 mEUR, gyventojams – 900 mEUR, verslui - 225 mEUR.
- Planuojama, jog įpareigojus **viešojo sektoriaus institucijas sunaudojamą energiją sumažinti 20 % per artimiausius dvejus metus**, įgyvendinant siūlomas greitojo, vidutinio ir ilgojo laikotarpio taupymo rekomendacijas ir naudojant paramą energetinio efektyvumo didinimui, išlaidos elektrai ir šildymui viešajame sektoriuje per minėtą laikotarpį sumažės 100 mEUR.
- Jei verslas ir gyventojai aktyviai naudosis teikiamomis valstybės paramos priemonėmis, rekomendacijomis ir keis energijos naudojimo įpročius, versle išlaidos elektrai ir šildymui per dvejus metus sumažėtų 300 mln. eurų, gyventojų – 400 mln. eurų.

Energetikos ministerijos pagalbos priemonės²:

Iki 2030 m. – beveik 1 mlrd. Eur AEI ir energetiniam efektyvumui:

Namų ūkių energetinio savarankiškumo skatinimui – 389 mln. Eur

- **Investicijos gyventojams 2022-2023 m. – 166,4 mln. Eur:**
 - Saulės, vėjo elektrinėms ir baterijoms;
 - Elektromobilių įkrovos stotelėms;
 - Katilams, šilumos siurbliams ir šilumos punktų atnaujinimui;
- **Investicijos AEI bendrijoms 2022-2023 m.**
 - Saulės, vėjo elektrinėms ir baterijoms;
 - Planuojama RRF paskola skurdo AEIB - 150 mEUR, RRF subsidija iki 43 mEUR. Preliminarios VIPA paskolos palūkanos - 2,5-3 proc.

¹ [Energijos taupymo plano pristatymas](#)

² <https://enmin.lrv.lt/lt/naujienos/iki-2030-m-beveik-1-mlrd-euru-zaliosios-energetikos-pletrai-ir-energetiniam-efektyvumui>

Spartesniai verslo perėjimui prie žaliosios energetikos – 234,10 mln. Eur

- **Investicijos verslui 2022-2023 m.– 170,1 mln. Eur:**
 - Elektros gamybai ir kaupimui;
 - Energetiniam efektyvumui ;
 - Transporto sektoriaus žaliajai transformacijai (biometano, „žaliojo“ vandenilio, 2 kartos biodegalų gamyba, privačios EV pakrovimo stotelės);
 - „Žaliojo“ vandenilio gamyba

Šilumos ūkio modernizavimui ir el. energijos gamybos efektyvinimui – 300,9 mln. Eur

- **Investicijos viešajam sektoriui 2022-2023 metais – 218,2 mln. Eur:**
 - AEI plėtra elektros sektoriuje;
 - Elektros skirstomųjų tinklų pritaikymas AEI šuoliui;
 - AEI plėtra šilumos sektoriuje
 - Energijos vartojimo efektyvumo didinimas viešuosiuose pastatuose, CŠT tinkluose;
 - Transporto sektoriaus žalią transformaciją (privačios EV pakrovimo stotelės);

Pasirengimas šildymo sezonui:

Biokuro pasiūlos didinimas:

- VMU taps žymiai aktyvesniu biokuro rinkos dalyviu, biokuro tiekėju ir darys didesnę įtaką žemesnių biokurų kainų formavimuisi Lietuvoje. VMU keliamas tikslas – patiekti tiek biokuro žaliavos, kad šie kiekiai pakeistų iš Baltarusijos importuoto biokuro rinkos dalį.
- Nuo pavasario atlikta visa eilė teisės aktų pakeitimų, kuri leis didinti biokuro pasiūlą Lietuvos rinkoje – ŠŪĮ pakeitimai skatinantys miško kirtimo liekanų surinkimą ir panaudojimą šilumos gamyboje, Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo pakeitimai, BALTPPOOL biokuro biržos prekybos pakeitimai.
 - Šiuo metu jau yra sudaryta sandorių dėl beveik 44% reikiamo kuro kiekio tiekimo ketvirtam šių metų ketvirčiui (pirmai šildymo sezono pusei).
 - Vertinant visą šildymo sezoną, sudaryta sandorių dėl 33% reikiamo kuro tiekimo.
 - Vidutinė sudarytų sandorių kaina lygi 45,94 Eur/MWh (praėjusio sezono vidutinė svertinė tiekimo kaina 24,08 Eur/MWh).

Dujų pakeitimas šildyme pigesnėmis alternatyvomis:

- Vyriausybė priėmė **Įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro, kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklių pakeitimus**, kuriais šilumos tiekėjams sudarytos lankstesnės sąlygos 2022-2023 m. šildymo sezonui įsigyti skysto kuro (mazuto, dyzelino) neskelbiamų derybų būdu su sąlyga, jei tai ekonomiškai naudingiau.
- Mazuto (iki 1 proc. sieringumo) kainos šiuo metu rinkoje siekia iki **80 EUR/MWh**, gamtinių dujų šiuo metu **237 EUR/MWh**. Dujų pakeitimas mazutu Vilniuje ateinančiame šildymo sezone kuro įsigijimui leis sutaupyti apie 100 mln. eurų.

Papildoma informacija:

Aplinkos ministerijos priemonė³:

90 mln. konversijos priemonės:

- Iškastinio kuro katilų keitimas į AEI ir jo naudojimo mažinimas diegiant
- AEI; Iškastinio kuro, naudojamo gamybos procese, keitimas;
- AEI ar elektra Biokuro kogeneracinių įrenginių, elektros generatorių įrengimas;
- Biogranules naudojančių įrenginių įrengimas iškastinį kurą naudojančiuose katiluose.

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos taikomos priemonės:

1 mlrd. vertės Lietuvos ekonomikos planas: <https://eimin.lrv.lt/lt/1-mlrd-lt>

- **Verslo, inovacijų ir investicijų srityje – 365 mln. Eur;**
 - moksliniams tyrimams ir plėtrai. (iki 2023 metų) - 144 mln. Eur.
 - rinkų diversifikavimas ir naujų investuotojų pritraukimas - 120,5 mln. Eur.
 - Investicijos į darbuotojų įgūdžių ir gebėjimų ugdymą sieks - 15 mln. Eur.
- **Žaliosios ekonomikos sritis – 268 mln. Eur.**
 - **2022 m. - 88,5 mln. Eur:**
 - Energijos vartojimo efektyvumo pramonės įmonėse sprendimams diegti – **35 mln. Eur;**
 - Atsinaujinančių energijos išteklių diegimui pramonės įmonėse – **10 mln. Eur;**
 - Pramonei praktinių technologinių žinių ir sprendimų pasikeitimo platformai sukurti – **3,5 mln. Eur;**
 - Energijos vartojimo efektyvumą didinančioms gamybos technologijoms diegti pramonėms įmonėse ir atsinaujinančių energijos išteklių diegimui (Modernizavimo fonas) – **40 mln. Eur;**
 - **2023 - 179,9 mln. Eur:**
 - Aplinkai palankių produktų arba technologijų kūrimui ir diegimui ne pramonės MVĮ – **5 mln. eurų;**
 - Tvariai pramonės įmonių transformacijai, t.y. inovatyvių aplinkai draugiškų technologijų kūrimui, MVĮ, – **8 mln. eurų;**
 - Aplinkosaugos vadybos sistemos pagal tarptautinius standartus diegimui ir (arba) gamybos technologiniams auditams atlikti – **1 mln. eurų;**
 - Elektrolizės integravimui į amoniako agregatą (30% dujų pakeitimas H₂) – **122,65 mln. eurų;**
 - Pasiruošimui diegti švariai energijai skirtas technologijas, (galimybių studija) – **500 tūkst. eurų**
 - Alternatyvaus kuro diegimui pramonės įmonėse (Kauno, Šiaulių, Telšių apskrityse) – **42,78 mln. eurų**
- **Valstybės ir verslo skaitmenizacijos srityje – 320 mln. Eur;**

³ [Aplinkos ministerijos konversijos priemonė](#)